

Uitzendwerk in de arbeidsmarkt

Vereniging voor Arbeidsrecht, 19 September 2023

Dr. R. Dekker | De Burcht, Amsterdam

Ronald Dekker

Arbeidseconoom (TNO, Healthy living & work)

Vh bij

Universiteit van Tilburg (TILS, TSPB)

TU Delft

Ministerie van SZW

Contact: Ronald.Dekker@tno.nl

Rechtseconomisch perspectief op uitzendwerk?

Vraag 1 : In hoeverre is er in een *optimaal functionerende* arbeidsmarkt plaats voor de uitzendovereenkomst (en wellicht ook flex in bredere zin)?

Vraag 2 : Is de nieuwe wetgeving hier een stap in de goede richting of juist niet?

De arbeidsmarkt door een economische 'bril'

- Econ101 'schiet tekort
- Meeraandacht nodig voor 'informatieproblemen'
- Instituten, zoals rechtsregels, als oplossing voor deze informatieproblemen?
- Rechtseconomische analyse bij uitstek geschikt om te begrijpen waarom instituten er zijn.
- Rechtseconomische ratio achteruitzend werk?

Aannames over de arbeidsmarkt (Econ101)

Arbeid als homogeen goed

Overduidelijk onzinnig: geen goed zo heterogeen als arbeid

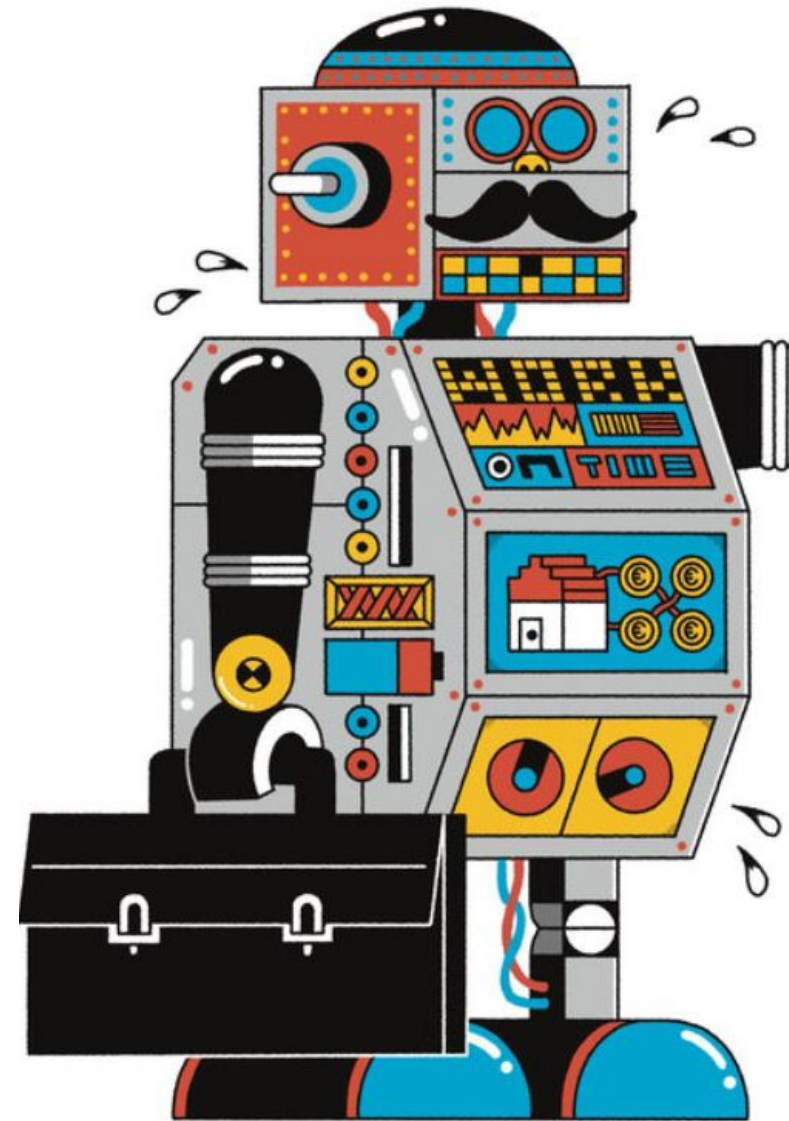
Heterogeniteit van contractvorm en:

Waarvoor is dat een oplossing, vanuit rechtseconomisch perspectief?

Geen informatieproblemen/transactiekosten

Overduidelijk onzinnig: nergens zo veel informatieproblemen als op de arbeidsmarkt

dragen vorm en van flexibel, bv. uitzendwerk, bij aan het mitigeren van de informatieproblemen?

De arbeidsmarkt als economisch 'fenomeen II

- Wat betekent het dat een arbeidsmarkt 'optimaal functioneert'?
- Efficiënte uitkomsten
- Werkgelegenheid zo groot mogelijk.
- Economie: instituties zitten in de weg!
 - Voorbeelden: ontslagrecht, cao bepalingen, minimumloon
- Vanuit dit perspectief: uitzendwerk is goed!

Baancreatie vs baandestructie

- Uitzendwerk draagt bij aan snelle baancreatie
- NB: het draagt, in dezelfde mate, bij aan snelle baandestructie
- Meer flexibiliteit op de arbeidsmarkt, want:
 - Meer baancreatie
 - Meer baandestructie

Risicodeling

- Te beschouwen als een managementinformatieprobleem en te mitigeren.
- Detachering, payroll, uitzenden
- Daarnaast ook een 'logische' figuur op de arbeidsmarkt
- Risico's wegmaken kost geld en dit is daarom een strikstok waaraan blijft hangen. Werkende houdt minder over van wat de inlenende werkgever betaald.

Primaire en secundaire arbeidsvoorwaarden

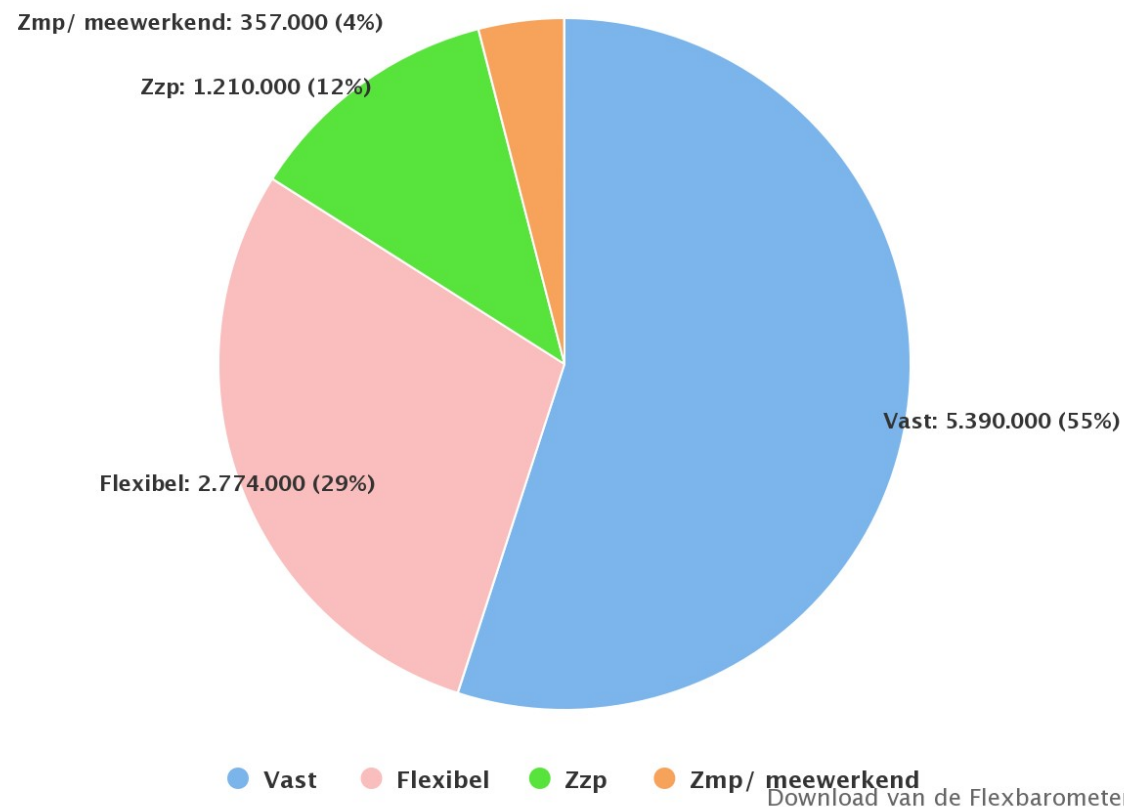
- Primaire arbeidsvoorwaarden: gelijke behandeling voor gelijk werk
- Secundaire arbeidsvoorwaarden:
 - Verschillen mogelijk op basis van
 - Uitzend cao vs cao inlenend bedrijf/sector
 - Dienstenrichtlijn → vestigingsplek uitzendbureau
 - Derdelanders
- Arbitrage op arbeidsvoorwaarden?

Omvang van flex op de NL arbeidsmarkt

- Percentages van de werkende beroepsbevolking'
- 45% is in eniger mate 'flex'
- 29% werknemersflex
- 16% zelfstandig, waarvan 4% zmp/mw

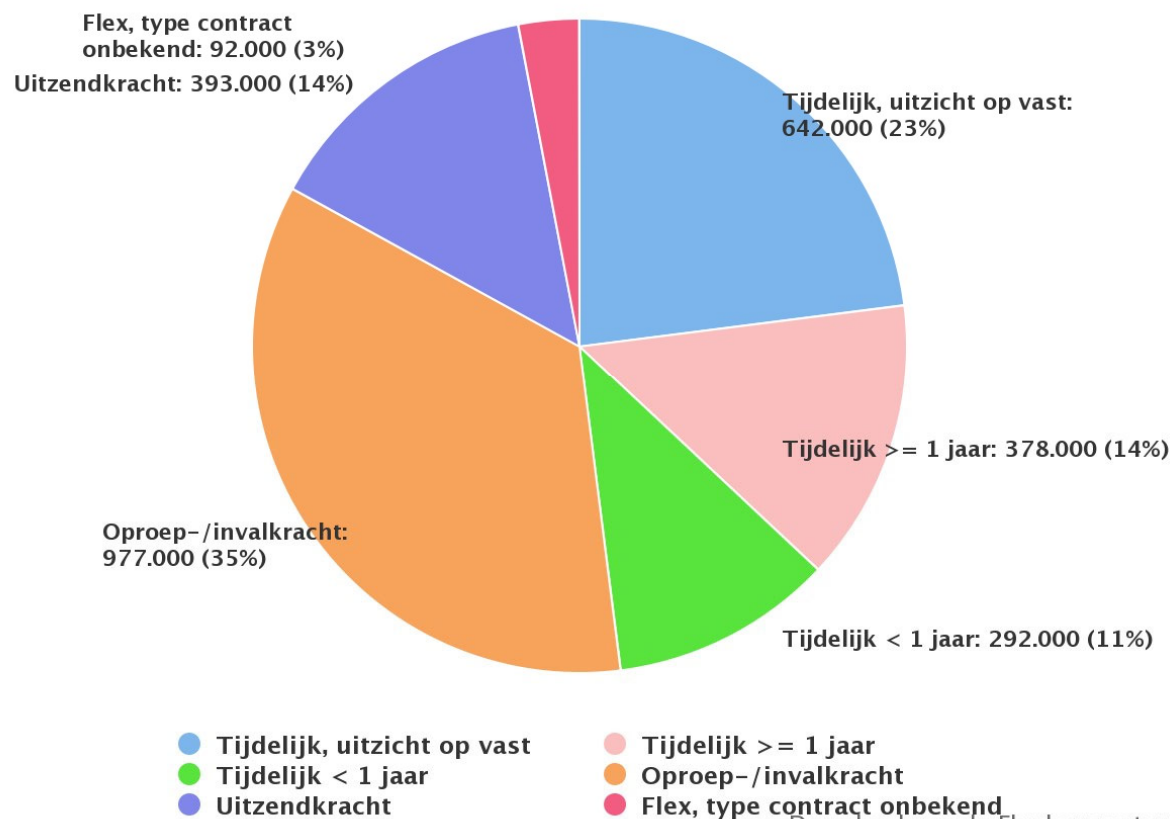
Verhouding vast-flex-zelfstandig (EBB, 2023 2e kwartaal)

Omvang van uitzenden op de NL arbeidsmarkt

- 14% van werknemersflex is 'uitzendkracht'
- Dat is $14\% * 29\% = 4\%$ van de beroepsbevolking

Verhouding typen flexcontracten (EBB, 2023 2e kwartaal)

Vraag 2: nieuwe wetgeving in de goede richting?

- Hangt ervan af aan wie je het vraagt.
 - Uitzender
 - Inlener
 - Werkende
 - Arbeidsmarkdeskundige...
- Is er sprake van flexibilisering (uitzenden wordt goedkoper tov reguliere contracten) of deflexibilisering (uitzenden duurdertov reguliere contracten)?

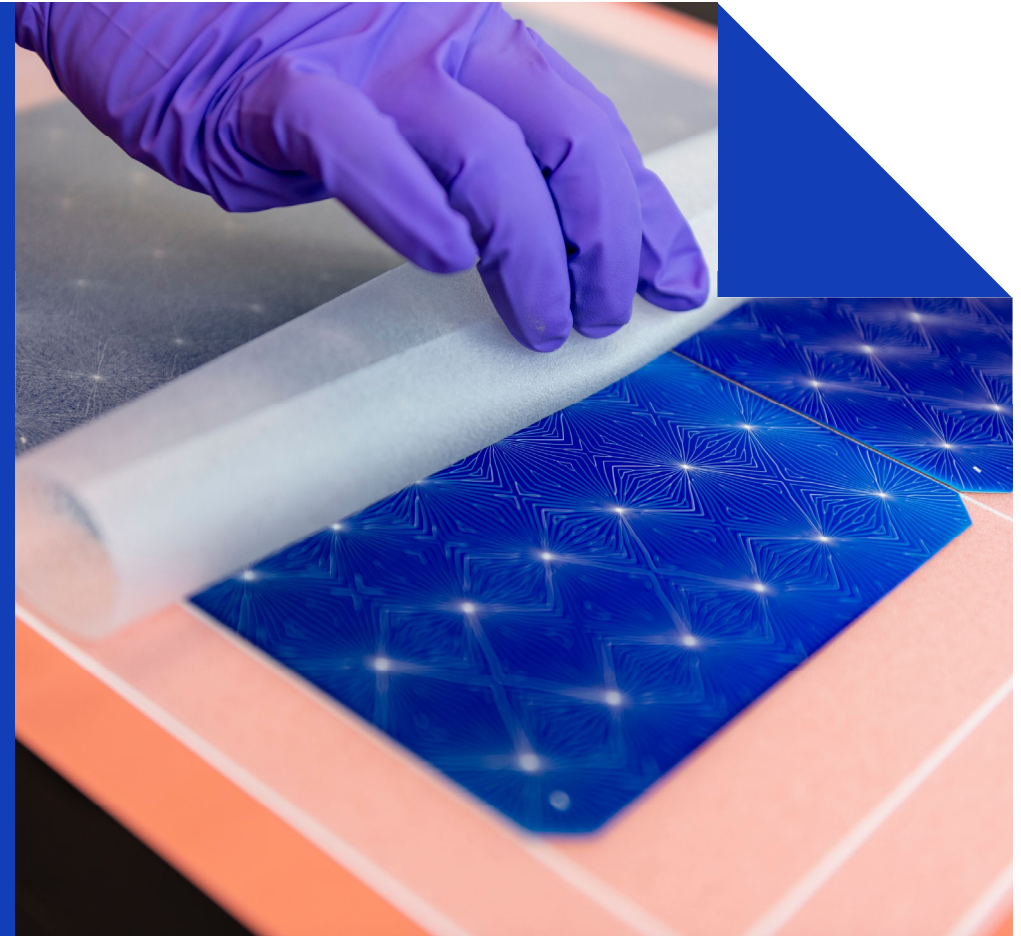
Samenvattend

Plek van uitzenden op de NL arbeidsmarkt

- Uitzendwerk is een klein, maar geïnstitutionaliseerd onderdeel van het Nederlandse arbeidsbestel.
- Dat is prima te duiden/verklaren op basis van een (rechts)economische analyse, inb van informatieproblemen en een risicoanalyse.

Nieuwe wetgeving

- Vraag: wordt uitzenden duurder of goedkoper voor inlenende bedrijven?
- Komt dit ten goede/kwade aan de werkenden in kwestie?

Vragen?